

Týden neklidu po čase ukázal,

Rektor Libor Grubhoffer má s Jihočeskou univerzitou velké plány. Chce založit studentské odbory, zavést víc technických oborů a oživit kampus.

Alena Binterová
České Budějovice

Nový rektor Jihočeské univerzity Libor Grubhoffer má spoustu tužeb a přání. A některé z nich se týkají i vysokoškolské cti. Těší se například, že při letošním majálesu se studenti univerzity projeví víc než dřív.

„Přišli za mnou organizátoři ze středních škol s přáním, aby šli naši studenti v čele majálesového průvodu. Prý jako jejich vzory,“ říká Grubhoffer.

Máme tu třináct tisíc vysokoškoláků, přesto mi České Budějovice jako univerzitní město nepřipadají. Vnímáte propast mezi kámpusem ve Čtyřech Dvorech a centrem města?

Určitou oddělenost cítím a je mi líto, že Jihočeská univerzita trochu působí dojmem uzavřeného světa. Přitom jsou některé její podstatné části přímo v centru města a ani kampus není tak vzdálený. Uvědomil jsem si to, když jsme v únoru při Týdnu neklidu šli pěšky s průvodem studentů na náměstí. Navíc jsem tam zas po dlouhé době pocítil, jak nepřeslechnutelný dokáže být hlas studentů.

Tehdy si ale lidé jejich protesty zjednodušili tak, že nechťejí platit školné. Co si o tom myslíte vy?

Týden neklidu kritizoval celou legislativní šlamastyku, kterou navrhovalo ministerstvo školství a která dosud není zažehnaná. Nešlo jen o školné. Ostatně myslím, že úplně zadarmo by vysokoškolské vzdělání být nemělo. Co je zadarmo, toho si lidé tolik neváží. Umím si představit jakýsi administrativní poplatek plynoucí přímo do rozpočtu fakulty, únosné by podle mě

byly dva až tři tisíce korun za semestr.

Někde se platí například za promoce.

Za promoce nebo třeba za imatrikulace, ale nemáme ještě na univerzitě jednotný systém. V tom je třeba také udělat pořádek.

Byl jste téměř osm let děkanem a stále vyučujete. Řada studentů vám říká křestním jménem. Je riziko, že v rektorském křesle s nimi ztratíte úzký kontakt?

To bych opravdu nerad. Studenty považuji za pojistku svobodného vývoje univerzity. V době různých politických a podnikatelských tlaků totiž není svobodný vývoj vůbec samozřejmý. Akademická půda je však naprosto jedinečný svět, který musí zůstat nezávislý. A studenti jej naplňují. Nechci snižovat význam kolegů učitelů a vědátorů, ale univerzitu vytvářejí především studenti. Proto jim věnuju hodně času, scházím se s nimi a chci znát jejich názory, abych je ujistil, že to myslím vážně a nemluví do větru.

Když jste kandidoval na rektora, hodně jste význam studentů zdůrazňoval. V čele univerzity jste od 1. dubna, už jste něco konkrétního dohodl?

Začal jsem se scházet se studentskou radou a chceme založit i studentskou unii, což jsou jakési studentské odbory. Překvapuje mě totiž, že více než dvacet let od zásadní změny v naší zemi něco takového neexistuje, zatímco v zahraničí se s tím setkáváme běžně. Názor, že to trochu plyne z nezájmu a neinformovanosti studentů, vyvrátil právě Týden neklidu. Po dlouhé době se vysokoškoláci zase naplno projevíli a znovu jsem vnímal, jak silným fenoménem jsou. Je příjemné vědět, že nová generace studentů má v sobě zodpovědnost a také jasnou představu, co chce a co ne.

Mají to studenti v dnešní době snazší než za časů, kdy jste chodil na vysokou?

To určitě ne. V principu

PŘÍLIŠ PRÁCE? Kromě pozice rektora je Libor Grubhoffer profesorem molekulární a buněčné biologie, které pomáhají v boji proti klíšťatům jako přenašečům lymfické boreliózy a klíšťové encefalitidy.

jsme to měli jednodušší, protože nedemokratický režim nám všem linkoval realitu i budoucnost. Věděli jsme, že si nemůžeme nic plánovat jinak než v předem daných kolejkách. Na Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy jsem nastoupil za vrcholící normalizace v roce 1976. Naštěstí tam převažovala atmosféra odporu proti tehdejšímu režimu a normalizace se tam neprojevovala tak silně jako na jiných školách.

A měli jste jistoty.

Jasně, vše bylo řízené státem, který přiděloval peníze.

Tím bylo vlastně všechno velmi usnadněné, nebylo třeba lámat si hlavu tím, kde seženu peníze na projekt nebo výzkum, u které grantové agentury mám žádat o podporu. Jako studenti jsme měli za úkol chodit do školy, zatímco nyní už pouhé chování do školy nestačí.

To zní jako nostalgická vzpomínka na staré časy.

V žádném případě. Říkám to jen na důkaz toho, že jsem si zvýšených nároků na studenty dobře vědomý. Oproti nám se většina z nich musí

dnes víc starat sama o sebe. Mají spoustu možností, ale právě ta nutnost vybrat si to pravé, dobře a včas svou šanci využít, jim hodně ztěžuje život. Mnozí musí už při studiu pracovat, ale zaměstnavatelé jim často nastavují limitované rozsahy smluv, takže si nemohou vydělat, kolik potřebují. Právě díky tomuto zjištění mi došlo, jak obrovský dopad by mohlo mít neuvážené školné. Například vydělat deset tisíc korun za letní prázdniny není skoro možné, zvláště pokud má student v létě ještě povinnou praxi.

jak silný fenomén studenti jsou

biologie a genetiky. Roku 1994 se stal ředitelem Parazitologického ústavu a doteď se podílí na činnosti.

Foto 7/ Marek Podhora

Právě skončilo období pro přihlášky na vysoké školy. Co byste chtěl, aby student nastupující na Jihočeskou univerzitu brzy zjistil?

Že se mu příchodem na naši školu otevírá doslova celý svět. To je ten největší rozdíl od dob, kdy jsem chodil na univerzitu. Teď mají studenti spoustu možností, jak využít kontakty, které Jihočeská univerzita rozvíjí opravdu bohatě. I proto jsem rád, že nabírá novou sílu studentský zahraniční klub, v němž lidé, kteří už mají zkušenosti hlavně s programem

Erasmus, pomáhají nováčkům. Pečují také o studenty, kteří k nám přijíždějí odjinud. Často tak vznikají přátelství, která ovlivní i jejich osobní život a nasměrují je tam, nač si předtím netroufali ani pomyslet. Vím to i z vlastní zkušenosti, protože můj nejstarší syn Vašek díky takovému studijnímu pobytu naprosto propadl Itálii. Získal tam kontakty, které se mu náramně hodí mimo jiné při práci v budějovické pobočce Společnosti přátel Itálie.

Vystudoval Jihočeskou univerzitu?

Ano, ještě dokončuje doktorskou disertaci v Historickém ústavu Filozofické fakulty. Můj mladší syn Marek je ve čtvrtém ročníku medicíny v Plzni a dcera Anička ve druhé třídě základní školy. Samozřejmě bych rád přispěl k tomu, aby ji jednou lákala některá ze zdejších fakult. I díky svým dětem jsem dost v obraze, jak studenti žijí a co jim může usnadnit život. Protože když nastoupí do školy, je jenom na nich a nás, kantorech, jak se podaří naplnit jejich cíle. Jsme tady proto, abychom studentům v jejich hledání pomáhali.

Je současné složení fakult dobře nastavené? Hodláte nějakou utlumit a jinou vytvořit?

Myslím, že naše univerzita je organizačně dobře a vyváženě členěná. Její předností je právě ta pestrost a různorodost s důrazem na zvláštnosti regionu. Zdá se mi nicméně, že by jí prospěla ještě možnost alespoň bakalářského vzdělávání v moderních technických oborech, protože uchazeči se čím dál víc rozhodují podle toho, jaké budou mít po škole uplatnění. A zrovna v jižních Čechách je velká tradice technických oborů. K tomu lze přidat i to, čemu říkám „fenomén jihočeského Honzy“, který půjde studovat maximálně do Plzně, ale do Prahy ho už nikdo nedostane. Tak proč nerozšířit nabídku Jihočeské univerzity tímto směrem? Jsem velkým příznivcem technických oborů, takže bych rád spolu s mými kolegy pro ně udělal maximum.

Když mluvíte o užitečnosti oborů, jak vysvětlíte obyvateli Budějovic, že je pro něho univerzita užitečná?

Třeba tím, že zaměstnává dva tisíce lidí, což je hodně. Navíc sem přivádí řadu skvělých odborníků, kteří mohou velmi prospět i městu. Učí tu významné osobnosti ze zahraničí, mezi nimi například profesor Katolické univerzity v belgickém Leuvenu Erik De Clercq, který spolupracoval s předním českým chemikem Antonínem Holým na objevech důležitých léků. Naopak naši studenti a učitelé úspěšně působí v cizině, odkud přivázejí zkušenosti a kontakty.

Při volbách rektora jste kritizoval i současný stav kampusu. Co vám na něm vadí?

Máme krásné budovy, další stavíme. Ale celkově na mě tento areál ještě stále nepůsobí jako studentské městečko s příjemně živou atmosférou tak, jak to známe ze zahraničí. Zvlášť o víkendech je kampus úplně vylištěný a přitahuje maximálně lidi, kteří přicházejí vyvenčit psy. Jeho oživením jsme se už začali zabývat. Nechceme se uchýlit jen ke

kosmetickým úpravám jako například vydláždění cestiček, které si lidé mezi budovami vyšlapali. Areál je třeba dotvořit tak, aby dobře sloužil nejen studentům, ale i obyvatelům města.

Slyšela jsem o plánu postavit studentský klub na louce za univerzitou.

Jednání jsou teprve na začátku, ještě není jasný ani investor, ani architekt. Rádi bychom postavili něco velmi zajímavého, co může Budějovice i proslavit. Zatím smím prozradit jen to, že by tato stavba mohla být ukázkou moderní ekologické architektury. Studenti mají sice nyní klub na kolečkách, ten však již nevyhovuje. Potřebují větší a lépe vybavený prostor, kde by mohli trávit volný čas a setkávat se. Navíc chceme, aby nový klub byl atraktivní i pro další lidi, hlavně pro středoškoláky, kteří by si díky němu našli na univerzitu přirozenou cestu.

Už si ji nacházejí?

Moc mě potěšilo, když za mnou přišli středoškoláci, kteří pořádají v Českých Budějovicích majáles. Postěžovali si, jak je mrzí, že v jiných městech je tato slavnost už dávno záležitostí vysokoškoláků, jen tady v Českých Budějovicích ne. Kdysi o tuto akci univerzita oficiálně neprojevila zájem a vzniklo nedorozumění, které letos konečně napravíme. Organizátoři si dokonce přejí, aby vysokoškoláci šli v čele tohoto asi třitisícového průvodu mladých lidí, protože je prý považují za své studentské vzory.

V minulém rozhovoru pro Sedmičku jste na podzim roku 2010 mluvil o „zákonu zachování štěstí“. Pořád v něj věříte?

V tom jsem věčným optimistou. Na vlastní kůži jsem si ověřil, že po euforii následuje období rozčarování a zklamání, ale to pak zase našťastí vystřídají světlé časy. Samozřejmě nevím, zda mé působení v čele univerzity bude jednou považováno za světlé časy. Nicméně obrovsky mě ta práce baví a dává mi pocit naplňování něčeho žití.